Kontinuiran rad na izradi izveštaja za treći ciklus UPR-a

Pašalić i Liht: Unaprediti saradnju u oblasti ljudskih i manjinskih prava

39 Minority News
mesečni bilten o životu manjinskih zajednica u Srbiji
avgust 2017

TEFIK RAMADANOVIĆ: Bez matične zemlje, ali sa problemima

Makedonci proslavili Ilinden u Jabuci

Prvi notar Albanac na jugu Srbije

IZDVAJAMO

Zoran Pašalić i Stefani Marsal o zaštiti manjinskih sloboda i prava

Zaštitnik građana, Zoran Pašalić, sa saradnicima sastao se 1. avgusta sa ekspertkinjom za prava nacionalnih manjina, Stefani Marsal, koja je u okviru TAIEX misije zadužena za ekspertizu nacrta Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina.

Druga sednica radnog tela Odbora za informisanje Koordinacije nacionalnih saveta

Odbor je na svojoj sednici razmotrio trenutnu situaciju i utvrdio osnovne elemente koje je neophodno zastupati u izradi Strategije, a samim tim i u zakonskim okvirima o informisanju na jezicima nacionalnih manjina.

Neverovatna izložba u galeriji Babka

Nakon uspešno realizovane izložbe u prostorijama Narodne Banke Slovačke, u Srbiji je početkom avgusta u prostorijama Narodne Banke Srbije postavljena izložba o slovačkom novcu do uvođenja eura kao valute. Izložba će u prostorijama Galerije Babka u Kovačici biti dostupna posetiocima tokom 2 meseca.

Predsednik Albanije obećao pomoć Preševu

Predsednik Albanije, Ilir Meta, obećao je pomoć Republike Albanije razvoju Preševa u razgovoru sa gradonačelnicom ove južnosrpske opštine, Arditom Sinani, javio je albanski TV kanal Top Channel.

Ako imate pitanje vezano za funkcionisanje nacionalnih saveta nacionalnih manjina ili za oblast prava nacionalnih manjina rado ćemo pronaći i objaviti odgovor.

info@minoritynews.rs

UVODNIK 39

Depolitizacija ili partijska ispostava?

Nacionalni saveti nacionalnih manjina (NSNM) u našoj državi postoje od 2002. godine donošenjem Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina. Kao što je već poznato, saveti kao tela manjinske samouprave predstavljaju određenu nacionalnu manjinu u četiri oblasti – obrazovanje, kultura, informisanje i službena upotreba jezika i pisma.

Na ove četiri oblasti su od samog početka postojanja fokusirani svi NSNM. Koja oblast zadaje najviše problema – nije moguće definisati. Svaka nacionalna zajednica je jedinstvena, sa sopstvenim problemima. Međutim, pre početka svake školske godine zajednička tema svih saveta je obrazovanje na maternjem jeziku. Dovoljan broj udžbenika na maternjem jeziku, broj upisanih učenika, motivacija učenika, motivacija roditelja, finansiranje izučavanja maternjeg jezika, sudbina učitelja koji zbog nedovoljnog broja učenika ostaju bez posla... Naravno, ovaj spisak nije konačan. Navodimo samo najbolnije, a opet svake godine prisutne, probleme.

Tema koja se proteže tokom cele godine je politizacija NSNM. Tokom godina većina NSNM se najpre pokazala kao partijska ispostava a tek posle kao „manjinski parlament“ i telo koje će zastupati interese pripadnika svoje zajednice. Mnogi NSNM su se prilikom donošenja odluka umesto stručnošću vodili partijskim interesima. A posledice su polako isplivavale na površinu.

Izbori za članove NSNM biće održani sledeće godine. Da li će mediji i predstojeće izbore okarakterisati kao čistu političku trku, kao što je to bio slučaj 2014. godine, za sada je teško predvideti. Prema skorašnjim najavama ministra Branka Ružića, izmene Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina trebalo bi da doprinesu lakšem procesu izbora. Da li će doprineti i većoj transparentnosti rada saveta?

U Srbiji žive pripadnici 30 različitih nacionalnih zajednica!

Bez matične zemlje, ali sa problemima

Iako je romska nacionalna manjina najbrojnija u našoj zemlji, još uvek je i najbrojnija po broju problema sa kojima se pripadnici ove zajednice svakodnevno susreću. Međutim, naša država, kao i međunarodna zajednica ulažu napore kako bi ova zajednica imala uslove za život dostojne čoveka 21. veka. O problemima, kao i koracima ka rešavanju istih smo razgovarali sa Tefikom Ramadanovićem, predsednikom Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine.

Poslednjih godina usvojeni su mnogi akti koji bi trebalo da poboljšaju položaj Roma. Da li ste zadovoljni njihovom implementacijom?

Nacionalni savet romske nacionalne manjine je u svim fazama izrade i donošenja strateških akata Republike Srbije bio konstruktivan partner. Implementacija donetih strateških dokumenata i ciljeva mora brže i doslednije da se sprovodi, a mi smo tu da ukažemo i pomognemo da se sve prepreke brže savladaju. Nacionalni savet romske nacionalne manjine mora biti aktivno uključen u rešavanje problema romskog naroda u saradnji sa svim nadležnim institucijama i organima Republike Srbije.

Koji su najznačajniji koraci učinjeni po tom pitanju, a gde leže najveći problemi?

Usvojena je Strategija za socijalno uključivanje Roma i Romkinja za period od 2016-2025. godine, ali se kasnilo u donošenju Akcionog plana, kojim su utvrđeni rokovi za sprovođenje svih mera, kao i izvori finansiranja. Posledica toga je kašnjenje u sprovođenju i realizaciji drugih mera iz strateških dokumenata.

Prošle godine je usvojena Strategija za socijalno uključivanje Roma i Romkinja za period od 2016. do 2025. Kad možemo očekivati prve rezultate ove Strategije?

S obzirom na to da je Akcioni plan za sprovođenje Strategije donet tokom juna 2017. godine, očekujem do kraja godine prve konkretne rezultate. Mogu reći da je formirano Koordinaciono telo za praćenje sprovođenja Strategije, ali prema mojim saznanjima još nije započelo rad u punom kapacitetu. Od brzine i efikasnosti rada ovog tela, zavisiće i dinamika ostvarivanja rezultata Strategije.

Obrazovanje je jedan od ključnih problema romske zajednice. Da li je Romima omogućeno izučavanje maternjeg jezika?

Uveden je izborni predmet „Romski jezik sa elementima nacionalne kulture“ u školski sistem. U narednom periodu ćemo se zalagati da se poveća broj škola u kojima bi se izučavao ovaj predmet.

Da li su obezbeđeni adekvatni udžbenici?

Udžbenici su u izradi i očekujemo da ćemo do početka ove školske godine imati bukvar i slikovnicu za prvi i drugi razred, kao i čitanku za treći i četvrti razred. Na izradi udžbenika rade naši najbolji stručnjaci romskog jezika, poput dr Rajka Đurića.

Da li imate podatak koliko romske dece svake godine završi osnovno obrazovanje?

Tačnih podataka nemamo, zato što se veliki broj dece nije izjasnio kao pripadnik romske zajednice.

Kakva je situacija po pitanju obrazovanja odraslih? Da li postoje neke vrste edukacija i kakvo je interesovanje za iste?

Program „Funkcionalno obrazovanje odraslih Roma“ koji je finansiran od strane Fonda za obrazovanje Roma i Ministarstva prosvete, dao je dobre rezultate, ali jedan ili dva projekta nije dovoljno da se promeni šira slika o lošem obrazovnom stanju starijih Roma.

Na koji način Nacionalni savet podstiče obrazovanje u svojoj zajednici?

Nacionalni savet romske nacionalne manjine je godinama aktivno uključen u proces primene afirmativnih mera upisa u srednje škole i na fakultete, kao i u proces prikupljanja prijava za stipendiranje učenika i studenata. Takođe aktivno učestvujemo pri raspodeli mesta za smeštaj učenika i studenata.

Kakva je situacija u oblasti informisanja? Da li je Romima omogućeno informisanje na maternjem jeziku?

Informisanje na maternjem jeziku je zakonom zagarantovano svim nacionalnim zajednicama u Srbiji. Romska populacija nema dovoljno javnih glasila na kojima se program emituje ili preko kojih se tekstovi objavljuju na romskom jeziku. Jedan od prioriteta Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine biće aktivnosti usmerene na bolje informisanje pripadnika romske nacionalnosti.

Iz gore navedenog je vidljivo da postoje brojni propisi koji su na strani vaše zajednice, odnosno rešenju problema sa kojima se susrećete. Jedan od problema je i diskriminacija Roma, međutim, da li se i sami pripadnici romske zajednice bore protiv ovog problema?

S obzirom na to da je Akcioni plan za sprovođenje Strategije donet tokom juna 2017. godine, očekujem do kraja godine prve konkretne rezultate. Mogu reći da je formirano Koordinaciono telo za praćenje sprovođenja Strategije, ali prema mojim saznanjima još nije započelo rad u punom kapacitetu. Od brzine i efikasnosti rada ovog tela, zavisiće i dinamika ostvarivanja rezultata Strategije.

Diskriminacija je problem svih građana. Institucija Poverenika za zaštitu ravnopravnosti je nadležna da se bavi pitanjem diskriminacije i siguran sam da oni mogu dati precizniji odgovor na ovo pitanje. Nacionalni savet romske nacionalne manjine prosleđuje sve prijave slučajeva diskriminacije službi Poverenika na dalje postupanje.

Iako smo načeli brojne bolne teme pokušaćemo ovaj razgovor da završimo u pozitivnijem svetlu. Svaka zajednica kroz svoje umetnike čuva i razvija svoju kulturu. U kojim oblastima umetničkog stvaralaštva su Romi najuspešniji?

Romi su talentovan narod. Ne mogu reći u kojoj oblasti su najuspešniji, ali navešću samo neka od svetski poznatih imena: Roni Vud - frontmen britanske grupe Rolling Stones, Elvis Prisli, Nikolo Paganini, Đango Rajnhard, Franc List, Šaban Bajramović, Esma Redžepova, kao i mnogu drugi. Svi oni zajedno su zapravo oličenje romske kulturno-muzičke baštine.

Kontinuiran rad na izradi izveštaja za treći ciklus UPR-a

Izvor: Kancelarija za ljudska i manjinska prava

Direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava Vlade Srbije, Suzana Paunović, održala je u Palati „Srbija“ konsultativni sastanak povodom izrade državnog izveštaja za treći ciklus Univerzalnog periodičnog pregleda (UPR).

Pored članova Radne grupe u Kancelariji za ljudska i manjinska prava za izradu državnog izveštaja, sastanku su prisustvovale kontakt osobe, odnosno njihovi zamenici zaduženi u resorima za praćenje UN mehanizama za ljudska prava, kao i predstavnici resornih ministarstava koji su učestvovali u izradi izveštaja.

Prema rečima Suzane Paunović, izrada izveštaja za treći ciklus UPR-a započela je u aprilu 2017. godine, a zaključno sa ovim sastankom održano je devet konsultacija sa predstavnicima resora u čijoj je nadležnosti implementacija preporuka iz drugog ciklusa UPR-a. Sastanci su održani i sa organizacijama civilnog društva i sa nezavisnim državnim organima.

Izveštaj koji je u završnoj fazi izrade, prikazuje stanje ljudskih prava u našoj zemlji od drugog ciklusa Univerzalnog periodičnog pregleda, odnosno za period od 2013. do 2017. godine. Kako objašnjava Paunović, izveštaj uključuje institucionalne mehanizme za praćenje stanja ljudskih prava, pregled zakonodavnog i strateškog okvira u skladu sa međunarodnim standardima, kao njihovu primenu u praksi u različitim oblastima, od zdravstvene zaštite, socijalne zaštite, pravosuđa. Sve mere i aktivnosti koje se preduzimaju na nacionalnom i lokalnom nivou, za krajnji cilj imaju omogućavanje građanima da u punoj meri ostvare svoja prava, istakla je Paunović.

Naša država je u obavezi da najkasnije 20. oktobra 2017. godine dostavi izveštaj Savetu za ljudska prava UN, a delegacija Srbije će izveštaj predstaviti u Ženevi u periodu od 24.1. - 26. 1. 2018. godine, precizirala je Paunovićeva.

UPR - Univerzalni periodični pregled

Univerzalni periodični pregled je novi mehanizam nadzora poštovanja ljudskih prava u zemljama članicama Ujedinjenih nacija koji je dat u mandat Savetu za ljudska prava Rezolucijom Generalne skupštine UN 60/251 od 15. marta 2006. godine.

Univerzalni periodični pregled Savet za ljudska prava ostvaruje razmatranjem tri osnovna dokumenta (državni izveštaj o stanju ljudskih prava, izveštaj Kancelarije visokog komesara za ljudska prava koji se zasniva na izveštajima ugovornih tela UN i informacijama specijalnih procedura UN, izveštaj Kancelarije visokog komesara UN za ljudska prava koji se zasniva na informacijama nevladinih organizacija i drugih zainteresovanih subjekata) i usmenim dijalogom sa državnom delegacijom. Pregled se sprovodi u okviru Radne grupe Saveta za ljudska prava.

Tokom prvog ciklusa Univerzalnog periodičnog pregleda koji je trajao od 2008-2011. godine razmotreno je stanje ljudskih prava u 192 države. Za svaku državu usvojen je izveštaj o stanju ljudskih prava koji sadrži sažetak svih koraka pregleda, zaključke i preporuke, kao i obaveze koje je država dobrovoljno preuzela. Republika Srbija je kroz prvi ciklus Univerzalnog periodičnog pregleda prošla 5. decembra 2008. godine i dobila 24 tematski grupisane preporuke od kojih je prihvatila 18.

Drugi ciklus Univerzalnog periodičnog pregleda odvijao se u periodu od 2012-2016. godine. Republika Srbija je prošla kroz drugi ciklus Univerzalnog periodičnog pregleda početkom 2013. godine.

Zoran Pašalić i Stefani Marsal o zaštiti manjinskih sloboda i prava

Izvor: Ombudsman

Zaštitnik građana, Zoran Pašalić, sa saradnicima sastao se 1. avgusta sa ekspertkinjom za prava nacionalnih manjina, Stefani Marsal (Stephanie Marsal), koja je u okviru TAIEX misije zadužena za ekspertizu nacrta Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina.

Na sastanku su razmenjena iskustva i shvatanja o značaju i ulozi pomenutog zakona za utvrđivanje i sprovođenje tzv. manjinske politike u Republici Srbiji, podizanju kapaciteta organa javne vlasti i lakšeg i efikasnijeg ostvarivanja i zaštite manjinskih sloboda i prava, kao i o preprekama koje stoje na tom putu.

Misija OEBS-a u Srbiji i Zaštitnik građana za nastavak i unapređenje saradnje

Pred institucijom Zaštitnika građana su tri cilja koja su prioritetna za jačanje rada institucije, a koja su predviđena i Poglavljem 23. To su Zakon o Zaštitniku građana, između ostalog, i zbog boljeg definisanja i proširenja nadležnosti, donošenje nove sistematizacije radnih mesta, kao i obezbeđivanje adekvatnijeg prostora za rad zaposlenih u instituciji, izjavio je zaštitnik građana Zoran Pašalić u razgovoru, održanog 3. avgusta, sa ambasadorom Andreom Oriciom, šefom Misije OEBS-a u Srbiji.

Radiću na većoj vidljivosti institucije u javnosti, dodao je Pašalić, kao i zaposlenih koji u njoj rade. Namera mi je da nastavim uspešnu saradnju sa Misijom OEBS-a u Srbiji, posebno u oblasti prava manjina i rodne ravnopravnosti, ali i u pokretanju nove zajedničke aktivnosti, zaključio je zaštitnik građana.

Ambasador Oricio je rekao da je Misija OEBS-a od osnivanja institucije podržavala Zaštitnika građana, kao i da će sa takvom praksom nastaviti ubuduće, pogotovo u domenu zaštite njene nezavisne i kontrolne funkcije.

Pašalić i Liht: Unaprediti saradnju u oblasti ljudskih i manjinskih prava

Izmena i dopuna Zakona o Zaštitniku građana u cilju boljeg definisanja i proširenja nadležnosti, sistematizacija radnih mesta i obezbeđivanje adekvatnijeg prostora za rad zaposlenih u instituciji, predstavljaju prioritne ciljeve pred institucijom Zaštitnika građana, izjavio je zaštitnik građana, Zoran Pašalić, u razgovoru sa predsednicom Beogradskog fonda za političku izuzetnost, Sonjom Liht, održanog 16. avgusta.

Tema sastanka odnosila se na pitanja prava nacionalnih manjina, posebno romske, veće vidljivosti žena u društvu i mogućnosti zapošljavanja mladih stručnjaka koji žive i rade u inostranstvu. Sagovornici su se saglasili o potrebi unapređenja saradnje Beogradskog fonda i Zaštitnika građana u oblasti zaštite ljudskih i manjinskih prava.

Druga sednica radnog tela Odbora za informisanje Koordinacije nacionalnih saveta

Izvor: Savet Čeha

U ponedeljak, 14. avgusta 2017, u prostorijama Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine, u Subotici, održana je druga sednica odbora za informisanje Koordinacije nacionalnih saveta. Sednicom je predsedavao Mirko Bajić. U radu sednice su učestvovali: Emil Lulić, Nenad Laušev, Niku Čobanu i Ivan Ušumović. Ključna tema sastanka bio je dogovor oko njihovog učešća u radu na izradi nove medijske Strategije razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji.

Sastanku je prisustvovao i Ištvan Bodžoni, član Radne grupe za izradu medijske Strategije. Konstatovano je da će u toku izrade medijske Strategije biti neposredne komunikacije sa članom radne grupe, Ištvanom Bodžonijem, kako bi se na najbolji način mogle definisati potrebe informisanja na jezicima nacionalnih manjina.

Razmotrena je trenutna situacija i utvrđeni su osnovni elementi koje je neophodno zastupati u izradi Strategije, a samim tim i u zakonskim okvirima o informisanju na jezicima nacionalnih manjina.

Odredba u Zakonu o javnom informisanju i medijima, koja definiše da je informisanje na jezicima nacionalnih manjina javni interes, mora biti temelj i u budućim rešenjima u ostvarivanju prava na informisanje na jeziku nacionalne manjine.

Neophodno je jasno definisati i utvrditi način ostvarivanja javnog interesa i finansiranje. Trenutno, Zakon o javnom informisanju i medijima utvrđuje da se javni interes informisanja na jezicima nacionalnih manjina ostvaruje uz mogućnost da nacionalni saveti formiraju ustanove koje su izdavači medija na jezicima nacionalnih manjina, ali ne definiše način finansiranja ovih ustanova. Neophodno je utvrditi da se ove ustanove, odnosno mediji čiji su indirektni osnivači nacionalni saveti, ubuduće programski finansiraju iz budžeta, a da se pluralizam u informisanju ostvaruje i kroz medije čiji su osnivači privredna društva i nevladin sektor putem projektnog sufinansiranja.

Zaključeno je da je neophodno jasno definisati ulogu javnog servisa u okviru elektronskih medija ne samo u okviru informativnih emisija, nego i produkcije na jezicima nacionalnih manjina.

Prvi notar Albanac na jugu Srbije

Izvor: Vranjske/Titulli

U Preševu je otvorena kancelarija javnog beležnika za overu prepisa i druge zakonom predviđene dokumentacije, javila je RTK, a preneo portal Titulli.com.

Ove poslove doskora su obavljali organi gradskih/opštinskih uprava ili sudovi.

Međutim, u prelaznom periodu do otvaranja ove kancelarije, građani preševske opštine morali su da putuju do Vranja (oko 80 km u oba smera), da bi ovaj posao obavili u Višem sudu u Vranju.

Bejzad Iljazi je jedini javni beležnik iz redova albanske nacionalne zajednice koji sada radi u prvoj notarskoj kancelariji u Preševu.

Iako je pre godinu dana položio stručni ispit, iz nepoznatih razloga vlasti u Beogradu odlagale su doskora otvaranje ove kancelarije.

Zakon o javnim beležnicima u Srbiji stupio je na snagu 2014. godine i trebalo je da prođu tri godine da bi se otvorila kancelarija notara u Preševu i Bujanovcu.

Predsednik Albanije obećao pomoć Preševu

Predsednik Albanije, Ilir Meta, obećao je pomoć te države razvoju Preševa u razgovoru sa gradonačelnicom te južnosrpske opštine, Arditom Sinani, javio je albanski TV kanal Top chanell.

Meta je u tom razgovoru istakao da je Albaniji vrlo važna saradnja sa opštinama juga Srbije gde su Albanci u većini i u tom smislu realizacija zajedničkih projekata u oblasti kulture, obrazovanja, sporta, a posebno u pogledu privrednog razvoja Preševa.

Naglasio je da je za Albance na jugu Srbije vrlo važna integracija na svim nivoima državne i opštinske administracije, s ciljem garantovanja njihovih ljudskih i manjinskih prava.

Predsednik Meta sastao se i sa ministrom za strana ulaganja Republike Makedonije, Ramizom Merkom, koji je u zvaničnoj radnoj poseti Tirani.

Albanski šef države ocenio je pozitivnim pristup i interesovanje nove makedonske vlade ka unapređenju političke i ekonomske saradnje dve zemlje.

BUJANOVAC: Susret Bosisija i Muslijua

Djakomo Bosisio, koordinator kancelarije OEBS-a, sastao se u Bujanovcu sa Jonuzom Muslijuom, predsednikom Nacionalnog saveta Albanaca.

Kako je preneo portal Titulli.com, razgovaralo se o raznim temama koje su u nadležnosti Nacionalnog saveta Albanaca, kao što je „politička situacija i stanje u oblasti obrazovanja na albanskom jeziku“.

„Dečija svadba“ u Kovačici

Izvor: Južni Banat

U Kovačici je 27. avgusta u organizaciji Memorijalnog centra “Dr. Janko Buljik” održana tradicionalna „Dečija svadba“.

Veliki broj meštana i gostiju imao je priliku da pogleda i priseti se kako je ranije u Kovačici izgledala jedna slovačka svadba.

Predstavljeni su narodni običaji i slovačka narodna nošnja, kao i nošnja koju su u prošlosti nosili mlada i mladoženja. Dečija svadba započela je defileom malih svatova kroz centar Kovačice do Galerije Babka gde je održana izložba dečijih radova pod nazivom “Bila jednom jedna Bibijana”.

Nakon izložbe mlada, mladoženja i svi svatovi učesnici manifestacije prezentovali su tradicionalne slovačke svadbene običaje na platou mesne zajednice. Dečiju svadbu je jedanaestu godinu zaredom organizovao Memorijalni centar dr. Janko Buljik iz Kovačice, dok je pokrovitelj manifestacije opština Kovačica.

Od runa do guna: Kuća zaboravljenih stvari u Padini

Izvor: Južni Banat
Foto: Hlas ljudu

„Od runa do guna“ naziv je izložbe koja je bila prikazana u Etno muzeju „Petraš“ u Padini.

Predmeti i eksponati od vune, godinama sakupljani i čuvani, prikazani su u okviru izložbe u slovačkom etno muzeju „Petraš“. Posetioci su imali priliku da vide oko 150 eksponata, razne predmete među kojima su bili i garderoba, ali i igračke.

Petraš navodi da je na samu ideju ovakve izložbe došao zbog činjenice da je u prošlosti vuna kao sirovina bila veoma zastupljena, a danas tek toliko da predmeti sačinjeni od nje budu verni eksponat nekog prošlog vremena.

Iako je akcenat bio na predstavljanju „Od runa do guna“, vlasnik muzeja je izašao u susret i svima onima koji su želeli da pogledaju stalnu postavku Etno muzeja „Petraš“.

Neverovatna izložba u galeriji Babka

Nakon uspešno realizovane izložbe u prostorijama Narodne Banke Slovačke, u Srbiji je početkom avgusta u prostorijama Narodne Banke Srbije postavljena izložba o slovačkom novcu do uvođenja eura kao valute. Izložba će u prostorijama Galerije Babka u Kovačici biti dostupna posetiocima tokom 2 meseca.

Galerija Babka godinama sarađuje sa finansijskim institucijama. Prva izložba bila je 1988. godine u Svetskoj Banci, u Monetarnom fondu 1997, a potom i u Inter Američkoj Banci, što je doprinelo daljim saradnjama i angažmanima.

Ova izložba ima značaj i po tome što će posetioci, a možda i koji ekspert za monetarna pitanja kroz ovu izložbu dobiti jasnu i preciznu sliku toka priprema i ulaska Slovačke u Eurozonu. Pošto je Srbija pred ulaskom u EU, ova izložba dobija pravi smisao, jer nam može biti dobar primer kojom dinamikom se ovakvi procesi odvijaju.

Ova zahtevna izložba je pripremljena u galeriji Babka pod budnim okom predstavnika Narodne Banke Slovačke, Stanislava Suja i Renate Huščavove, koji su glavni organizatori.

Izložba koja je otvorena početkom avgusta predstavila je i dela slikarke Vesne Hrćan, kako ona nastala pre dvadeset godina, tako i ona novijeg datuma sa tematikom novca.

Postavka “ Vesna & money“ krasi zidove Inter Američke banke, a uskoro će i zidove Narodnih banaka Slovačke i Srbije.

Češka zajednica

Poseta iz regiona Hradec Kralove

Izvor: Savet Čeha

Region Hradec Kralove jedan je od najrazvijenijih u Češkoj republici. Slučajnošću ili srećom, partner je naših mesta, Češkog Sela i Kruščice, koja su do sada imali mnoge dobrobiti.

Delegacija iz Hradeca redovno posećuje naš kraj, a ove godine polovinom avgusta predvodio je novi načelnik regiona, Jiži Štepan (Jiří Štěpán). On je izrazio želju da se upozna sa čelnicima opštine Bela Crkva, Nacionalnim savetom češke nacionalne manjine kao i sa pripadnicima češke zajednice i meštanima Češkog Sela i Kruščice.

U delegaciji su se takođe nalazili i članovi načelnikovog kabineta kao i saradnici: Pavel Hečko, Tereza Nikličkova (Tereza Nyklíčková), Petra Vesela (Petra Veselá), Ivana Tomkova (Ivana Tomková) i Roman Grosman (Roman Grossman).

U Češkom Selu delegacija je dočekana svečano, u prazničnom raspoloženju, povodom obeležavanja 180 godina postojanja ovog češkog naselja, koje je i inače popularno kod svih posetilaca iz Češke republike. Jedan dan njihove posete bio je rezervisan upravo za posetu Muzeju, kulturnom domu, crkvi sv. Jana i druženju sa meštanima. Delegacija je takođe obišla i objekte u Kruščici, a domaćin im je bila Mesna zajednica koja je ponosna na ovo partnerstvo i niz uspešno sprovedenih projekata.

Nakon sastanka sa rukovodstvom opštine, gosti su se obreli i u Češkom domu u Beloj Crkvi gde su se susreli sa predstavnicima Nacionalnog saveta, Matice češke i domaćinima iz Češke besede Bela Crkva.

Predsednik Nacionalnog Saveta, prof. Jože Sivaček, upoznao je goste sa statusom i nadležnostima Nacionalnog saveta, dosadašnjim radom i rezultatima. Načelnik se posebno interesovao za broj i položaj pripadnika manjine, odnosima sa ostalim stanovništvom i kretanjima u češkoj zajednici. O radu Matice češke govorio je njen predsednik Štefan Klepaček, a Češku besedu je predstavio Jozef Mareš. Gosti su obišli prostorije doma, a u biblioteci su im uručena dvojezična štampana izdanja Matice i Besede na čemu su se srdačno zahvalili.

RTV Panon se predstavila u Beogradu

Izvor: www.vajma.info

Partner sistema javnog medijskog servisa Mađarske u Vojvodini, RTV Panon iz Subotice, predstavila se 10. avgusta u Beogradu – javila je agencija MTI.

Ištvan Bodžoni, direktor RTV Panon, je dopisnici MTI između ostalog izjavio da medij koji vodi pokušava da dopuni odlične političke I ekonomske odnose između Mađarske i Srbije. Dodao je da je Panon RTV partner i srpskog javnog medijskog servisa, da se tako najvažnije vesti koje se odnose na Mađare pojavljuju i u srpskim medijima i da ujedno promovišu i mađarske i srpske kulturne vrednosti.

Panon RTV dnevno šalje 5-6 izveštaja u Budimpeštu, a objavljuje ih Radio Košut i različiti kanali mađarske javne televizije – rekao je Bodžoni.

On tvrdi da je od osnivanja, 2006. godine, Panon RTV postao najgledaniji i najslušaniji medij u Vojvodini. Program se emituje na celoj teritoriji Vojvodine i može da se prati u oko sto hiljada domaćinstava.

Bodžoni podseća da je nedavno, uz podršku Vlade Mađarske, započela izgradnja Medijske kuće „Panon“ u Subotici i da će taj centar objediniti Panon RTV (televizija i dva radijska kanala i internet portal), a obezbediće prostor i za jedini dnevni list na mađarskom „Mađar so“ i za nedeljnik „Het nap“.

„Rad u tom prvom manjinskom medijskom centru će započeti sledećeg proleća“ –kaže Bodžoni i dodaje da će taj centar biti most između Beograda i Budimpešte.

U Bečeju dva dana slavili Sent Ištvana

Izvor: Dnevnik

Tokom dva dana u bečejskom delu Donji grad, okupilo se mnoštvo žitelja naše najveće potiske varoši, ali i gostiju sa strane, bez obzira na veroispovest, privučenih programom povodom proslave Sent Ištvana, koji godinama organizuje MKD „Petefi Šandor“.

Mađarski nacionalni praznik, posvećen prvom hrišćanskom i krunisanom kralju Mađara, kojeg je i Srpska pravoslavna crkva kanonizovala kao Svetog Stefana, ima i tradicionalne običaje. U ovdašnjoj rimokatoličkoj crkvi posvećenoj Svetom Antunu Padovinskom osveštan je hleb umešen od brašna pšenice ovogodišnjeg roda, koji simbolično najavljuje i obećava berićet.

Članovi MKD „Petefi Šandor“ u narodnim nošnjama su osveštani hleb, zajedno s replikom mađarske krune, doneli do svečane bine na uglu Republikanske i Ulice Nikole Tesle, gde se odvijao program manifestacije.

Darove su prihvatili u ime domaćina predsednik MKD „Petefi Šandor“, Robert Ric, zamenica predsednika Skupštine opštine Bečej, Eržebet Kinka, i predsednik Nacionalnog saveta Mađara, Jene Hajnal, koji su se obratili okupljenima. Usledio je višesatni muzički program, duž ulica bila je prava etno izložba. Oko ponoći je nad donjegradskim nebom zasijao vatromet, a slavlje je nastavljeno uličnom žurkom pod vedrim nebom.

Drugog dana, u subotu, u 40 kotlića kuvao se juneći perkelt za takmičenje, ali se spremalo i štošta drugo. Najbrojnije je bilo društvo Udruženja ovčara Bečeja, koje je osim takmičarskog junećeg kuvalo i „birka paprikaš“.

„Svake godine za Sent Ištvana žrtvujemo jednu staru ovcu i kuvamo za sve članove, a ima nas 22, našeg Udruženja i njihove porodice. Ove godine je sve u režiji moje porodice. Naša ovca se našla u katlanki, a supruga Milica je pripremila paprikaš kakav se retko nađe na svakodnevnoj trpezi“, rekao nam je predsednik Udruženja ovčara Bečeja, Đerd Tamaš.

Prvo mesto u kuvanju goveđeg perkelta osvojio je tandem, FranjaVarga i Peter Knezi, drugo Marija Martinek, a treće Atila Ferenci. Uz pehare oni su dobili i robne nagrade.

Makedonci proslavili Ilinden u Jabuci

Izvor: RTV
Foto: Nacionalni savet makedonske nacionalne zajednice u Republici Srbiji

Centralna svečanost povodom nacionalnog praznika Makedonaca, Ilindena, održana je 2. avgusta u Jabuci, mestu gde živi veliki broj pripadnika ove nacionalne manjine.

Polaganjem venaca na bistu Goce Delčeva, u dvorištu škole koja nosi ime ovog nacionalnog heroja, u Jabuci je počela centralna svečanost povodom Ilindena – najvećeg praznika Makedonaca. Obeležava se 114 godina od Ilindenskog ustanka protiv Turaka i Kruševske republike, koja je bila prva na Balkanu, iako je postojala svega desetak dana.

Makedonci slave i 73 godine od kako su u Prohoru Pčinjskom postavljeni temelji njihove državnosti.

„Ovo je dan kojim smo mi u istoriji potvrdili da zaslužujemo da imamo svoju državu, jezik, kulturu i mislim da je neprocenjiv osećaj svakog Makedonca svuda u svetu kada dođe ovaj dan“, izjavio je Bojan Đorđev, zamenik ambasadora Republike Makedonije u Beogradu.

„Pokazujemo svima da imamo istorijsku vrednost koju možemo sada umesto revolucionarne borbe da pokažemo u takmičenju, kulturi, obrazovanju i sposobnosti da se prilagodimo sredinama u kojima živimo“, kaže Ivan Mitrovski, potpredsednik Makedonskog nacionalnog saveta.

Predstavnici Republičke i Pokrajinske Vlade podsećaju da su povećana izdvajanja za nacionalne manjine u Srbiji.

„Pokrajinskim budžetom u odnosu na prošlu godinu opredeljeno je 70 odsto više novca za finansiranje određenih projekata: kulturnih, istorijskih, sportskih“, ističe Milan Kovačević, zamenik pokrajinskog sekretara za obrazovanje, upravu propise i nacionalne manjine.

„Finansiramo rad Nacionalnog saveta Makedonske nacionalne manjine i u proteklom periodu su urađeni veliki koraci u svim oblastima“, kaže Vlado Radulović iz Kancelarije za ljudska i manjinska prava u Vladi Republike Srbije.

Nakon programa u Domu kulture, obeležavanje Ilindena, koji je i seoska slava, nastavljeno je u centru Jabuke, gde je organizovan 10. međunarodni festival „Tavče – gravče“, u čast njihovog čuvenog nacionalnog jela.

Bugarska zajednica

Iskoristiti zakonsku mogućnost obrazovanja na bugarskom

Izvor: RTV Caribrod

U osnovnoj školi Hristo Botev je 23. avgusta održan sastanak sa roditeljima učenika, koji su završili četvrti razred. Sastanku su pored predstavnika Uprave škole prisustvovali i ambasador Republike Bugarske u Beogradu, Radko Vlajkov, i generalni konzul u Nišu, Edvin Sugarev. Jedna od tema odnosila se na senzibilisanje roditelja i učenika za nastavak školovanja na bugarskom jeziku. Ambasador Vlajkov smatra da bi roditelji i učenici u Dimitrovgradu trebalo da iskoriste zakonsku mogućnost obrazovanja na bugarskom, i da nemaju razloga da to ne učine, jer takvo obrazovanje kasnije može doneti brojne benefite.

Izabran direktor "Novog Bratstva"

Nacionalni savet bugarske nacionalne manjine u Srbija na 8. redovnom zasedanju, održanom u subotu u Bosilegradu, imenovao je Mila Vasova za direktora „Novog Bratstva". Vasov, koji je do sada bio vršilac dužnosti direktora „Novog Bratstva" bio je jedini kandidat za tu funkciju.

Članovi Nacionalnog saveta razmatrali su situaciju u oblasti informisanja na maternjem jeziku – u medijima „Novo Bratstvo", Nova RTV Bosilegrad i Bratstva, i stanje u obrazovanju na maternjem jeziku. Predsednik Nacionalnog saveta, Vladimir Zaharijev, istakao je na sednici da će naredne godine u 1. i 5. razred osnovne škole u Bosilegradu biti upisano po jedno odeljenje, u kome će se nastava odvijati na maternjem bugarskom jeziku.

Rumunska zajednica

Rumunija očekuje vidan napredak u poštovanju prava rumunske zajednice u Srbiji

Izvor: Zajednica Vlaha Srbije

Ministar spoljnih poslova Rumunije, Teodor Meleškanu, izjavio je da situacija rumunske manjine na teritoriji cele Srbije za Bukurešt predstavlja „osetljiv problem". Meleškanu je izjavio da očekuje vidan napredak u rešavanju ovog problema, i istakao da ceni ulogu koju Srbija igra u stabilnosti Zapadnog Balkana.

U intervju na portalu European Western Balkans, na konstataciju da je prošle godine, pre otvaranja Poglavlja 23, Rumunija izrazila brigu u vezi situacije rumunske manjine u Srbiji, Teodor Meleškanu je odgovorio da „Rumunija čvrsto podržava pripajanje Srbije Evropskoj Uniji". „Prošle godine, Rumunija se složila sa otvaranjem još dva složenija poglavlja (Poglavlje 23 – Pravda i osnovna prava i Poglavlje 24 – Sloboda i bezbednost), koji su presudni za dinamiku procesa pripajanja Srbije Evropskoj Uniji. Proces izvršenja Akcionog plana za Poglavlje 23, i Akcioni plan za nacionalne manjine je veoma važan" – izjavio je Meleškanu, dodavši da će Rumunija „nastaviti da pažljivo prati izvršenje ova dva dokumenta". Meleškanu je istakao da Rumunija očekuje vidljivi napredak u poštovanju „prava rumunske manjine na teritoriji cele Srbije", u domenu obrazovanja i medija, u upotrebi maternjeg jezika u administraciji, u skladu sa srpskim zakonodavstvom i evropskim standardima, kao i pristup verskoj službi na maternjem jeziku".

Milićević: Očuvanje i razvoj raznolikosti jedan je od trajnih prioriteta Pokrajinske vlade

Izvor: Pokrajinska vlada

Potpredsednik Pokrajinske vlade, Đorđe Milićević, prisustvovao je večeras, u Velikoj većnici Gradske kuće u Subotici, svečanoj akademiji povodom obeležavanja bunjevačkog nacionalnog praznika „Dan Dužijance 2017“.

Čestitajući u ime Pokrajinske vlade Bunjevcima nacionalni praznik, potpredsednik Milićević je istakao da slaveći Dan Dužijance, oni slave najuzvišenije ljudske vrednosti – marljivost, istrajnost i pošten rad, i pokazuju da su te vrednosti ugrađene u temelj postojanja i identiteta Bunjevaca.

„Istovremeno, pokazujete i kako se čuva sopstvena tradicija. Ta tradicija širokom spektru vojvođanske raznolikosti daje posebnu, izuzetno raskošnu nijansu“, kazao je potpredsednik Milićević, dodajući da je očuvanje i razvoj te raznolikosti kao celine, ali i svakog njenog segmenta, uključujući i bunjevački, jedan od trajnih prioriteta Pokrajinske vlade.

Milićević je još dodao da slaveći Dan Dužijance, Bunjevci možda pre svega drugog slave sopstveno postojanje i istrajnost u više od tri veka dugoj, teškoj, ali uspešnoj borbi za opstanak i samoodržanje.

On je dodao da u burnim vremenima iza nas nikome nije bilo i nije moglo da bude lako, te da je, kada je reč o očuvanju sopstvenog identiteta i istrajavanju u vremenu, najteže bilo onima koji su brojčano najmanji.

Potpredsednik Milićević je na kraju podsetio i da će 2018. godine biti obeležen izuzetno važan jubilej – 100 godina od prisajedinjenja vojvođanskih oblasti Kraljevini Srbiji.

„Učinićemo to zajedno, baš onako kako su Srbi i Bunjevci, u burnom novembru 1918, stajali rame uz rame i zajedno doneli istorijski izuzetno važne i dalekosežne odluke na koje smo i danas ponosni“, kazao je Đorđe Milićević.

Jedan od najznačajnijih nacionalnih praznika Bunjevaca u Srbiji obeležen je bogatim kulturno-umetničkim i verskim programom u organizaciji Nacionalnog saveta bunjevačke nacionalne manjine. Program je počeo svečanim defileom od Bunjevačke matice do centralnog trga ispred Gradske kuće gde je održano Veliko bunjevačko kolo, a potom je položen venac ispred biste Blaška Rajića.

Obeležavanju „Dana Dužijance 2017“ prisustvovali su pokrajinski sekretar za visoko obrazovanje i naučno-istraživačku delatnost, prof. dr Zoran Milošević, zamenik i pomoćnik pokrajinskog sekretara za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim zajednicama, Nebojša Kuzmanović i ĐorđeVukmirović, čelnici Grada Subotice, predstavnici Nacionalnog saveta bunjevačke nacionalne manjine i drugi ugledni gosti.

Centar za istraživanja migracija
Center for Migration Studies

Publikaciju podržava Fondacija za otvoreno društvo, Ambasada Sjedinjenih Američkih Država iz Beograda i Misija OEBS u Srbiji. Mišljenja objavljena u biltenu ne predstavljaju nužno zvanične stavove vlada i organizacija koje finansiraju projekat